

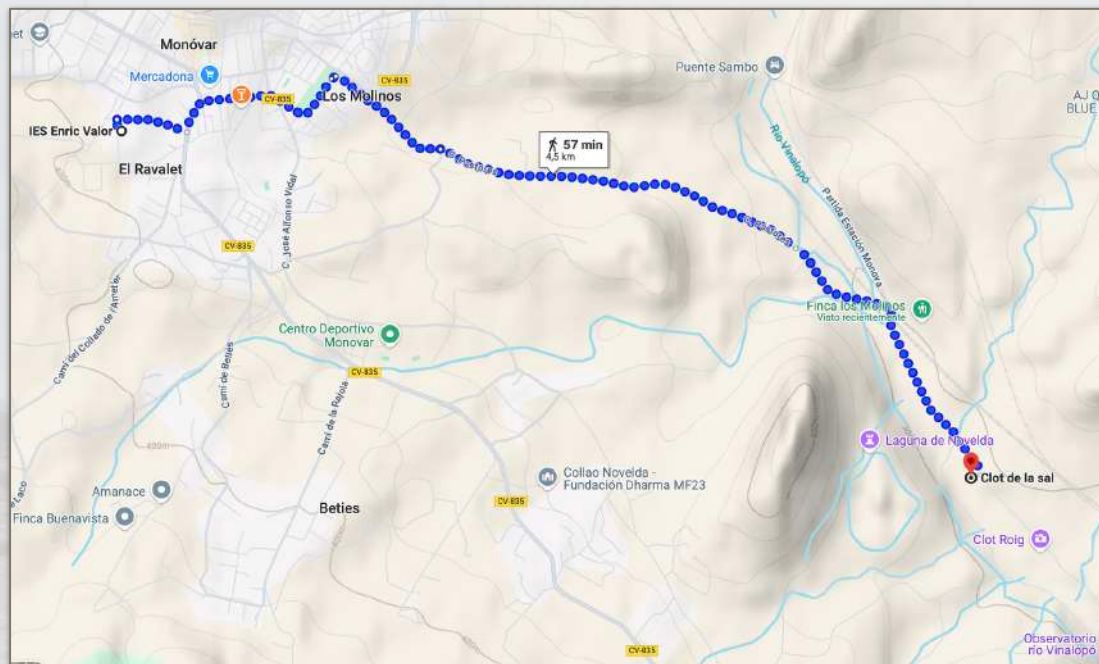
QUADERN GRUPS DE TREBALL

RIU VINALOPÓ

Noms grup:

COORDINADOR/A:

SAP QUI PORTA EL
QUADERN:

IES ENRIC VALOR. Reunió de grup. Cada grup es responsabilitza d'acompanyar-se i anar fent les tasques durant el recorregut. Reconeixement de plantes. Observació de les roques.

En aquest recorregut veurem la muntanya en la que està el Castell i que ha sigut testimoni de coses com l'auge i la caiguda dels dinosaures o la fragmentació de Pangea (l'últim supercontinent), ja que en els seus estrats podem trobar tota la història del Mesozoic. És a dir: hi ha quasi 185 milions d'anys registrats en la roca. El que coneixem com a Mesozoic es divideix en tres períodes, sent de més antic a més modern: Triàsic, Juràsic i Cretàcic. Toni Díaz.

TASCA1. Activitat de reconeixement de plantes. Durant el camí recollir una mostra: fulla, fragment xicotet...). No has de danyar la planta.

1. *Olea europaea* (olivera)
2. *Foeniculum vulgare* (fenoll)
3. *Rhamnus lycioides* (espí)
4. *Prunus dulcis* (ametler)
5. *Tamarix gallica* (tamariu)
6. *Ulmus minor* (om)
7. *Salicornia* sp. (barrelles)
8. *Suaeda vera* (barrella fina)
9. *Juncus maritimus* (jonc)
10. *Phragmites australis* (canyís)
11. *Brachipodium retusum* (llitsó)
12. *Sedum sediforme* (raïm de pastor)
13. *Datura stramonium* (estramoni)
14. ...

Espí
Rhamnus lycioides

Tamariu
Tamarix gallica

Datura stramonium

Barrelles

Raïm de pastor
Sedum sediforme

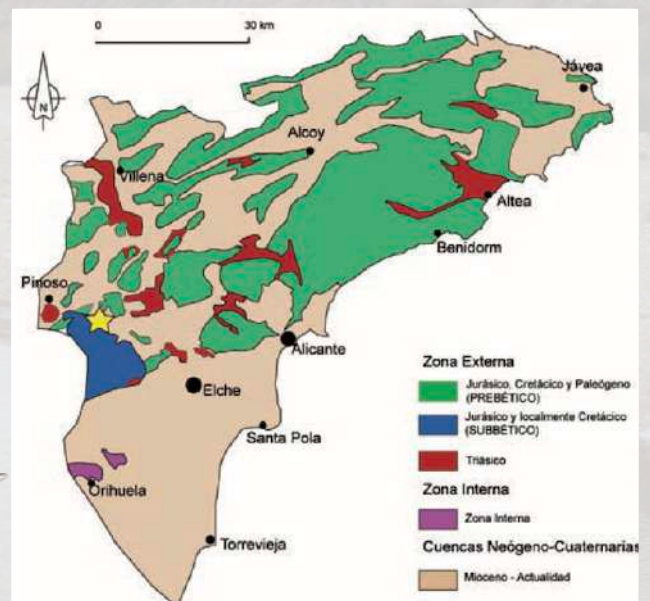
Canyís - Jonc

Fenoll

Si fem aquesta ruta en un dia tranquil, ens adonarem que el riu Vinalopó no és excessivament cabalós. Tot i això, no podem deixar-nos enganyar per la seua aparença tranquil·la ja que, quan té lloc una tempesta, pot obrar autèntiques gestes. En diversos punts del seu recorregut, podem observar enormes roques ancorades al fons, que destaquen com a illes. És clar que el corrent habitual del Vinalopó no les podria haver transportat fins allà, però això canvia quan té lloc un episodi d'alta energia. És a dir: quan el volum d'aigua és més gran degut a les pluges torrencials i és capaç de moure elements molt més pesats. A més, aquests episodis també són els responsables de l'aparença dels cants que trepitgem la major part del camí. Això és perquè, durant les crescudes del riu, aquests cants xoquen entre si dins del flux d'aigua i acaben adquirint la seua característica forma arredonida. Toni Díaz.

Rocas	Calizas diversas, margocalizas y costras ferruginosas
Edad	Jurásico Inferior y Medio
Estructura	Fallas, umbral (elevación del fondo marino)
Proceso	Relleno de fracturas por fósiles invertebrados marinos diversos

TASCA 1. Durant el camí Reconeixement de plantes i fixar-se en...

Activitat grupal que es passa al quadern individual.

- Quines característiques tenen aquestes plantes que els han permés adaptar-se al clima mediterrani?
- Indica algun ús de les plantes. Si no ho saps pregunta a casa o busca informació.
- Has observat plantes invasores?
- Quines intervencions humanes s'observen en l'itinerari que hem realitzat (i en el paisatge): pedreres, marges de cultiu... ? Quines característiques i ús tenen?
- Quins usos ha tingut aquest riu al llarg del temps? Observació i entrevista a persones de Monòver.

TASCA 2. Parada en el Clot Negre
Quantes plantes teniu?
Llegiu la informació... i a esmorzar

L'aigua de pluja es filtra per les diferents fractures i, en assolir certa profunditat, s'escalfa i torna a pujar fins a la superfície, arrossegant-hi diferents sals i argiles. Un cop emergeix a l'exterior, forma tolles naturals que, durant gran part de l'any, bombollegen per la presència de gasos. La temperatura és lleugerament superior a la mitjana anual de la zona, per la qual cosa estaríem parlant d'aigües epitermals. El primer dels clots és de color blau turquesa i, si no fos perquè de fons podem observar el nostre emblemàtic castell, no dubtaríem a ubicar-lo en algun lloc exòtic a l'altra punta del món. El segon dels clots és d'una clara tonalitat ataronjada i, al seu voltant, han precipitat vidres de diferents sals, donant a la seva ubicació un aspecte gairebé marcià.

Toni Díaz.

CLOT ROIG. Les aigües presenten una coloració marró-vermellosa, a conseqüència de l'elevat contingut d'òxid de ferro precipitat. Analitzades les aigües, es detecten elevats valors de clorurs, sulfats i conductivitat, alhora que presenta baixos continguts en nitrats. Al costat de l'estany, en els seus voltants, es genera una crosta de precipitacions salines.

CLOT NEGRE. La surgència d'aigua, que mana des del fons de l'estany, presenta un cabal aproximat de 20 a 30 litres per segon, sent el major dels clots del paratge. Les aigües són halosulfuroses i es caracteritzen per l'olor a sulfur d'hidrogen que desprenen. Analitzades les aigües, es detecta l'abundància de cianofícies del gènere Beggiatoa, que acumulen gotetes de sofre de color blancós, que acaben dipositant-se sobre les pedres.

Parada en el Clot Roig TASCA 3. Vegetació i avifauna

Aplicació Pl@ntNet...

és una eina per ajudar a identificar plantes a base de fotos. Feu servir l'aplicació per identificar alguna planta en el territori....

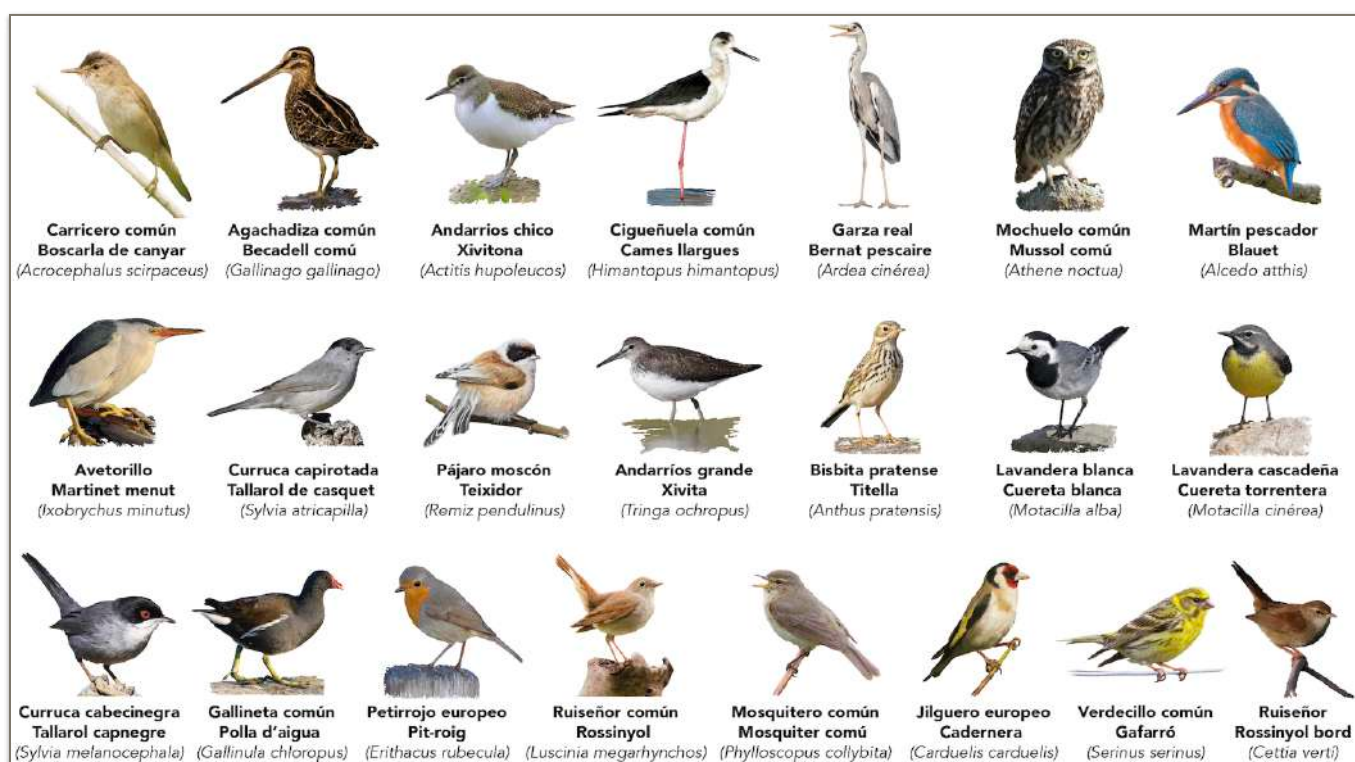
Plantes identificades:

BirdNET i Merlin Bird ID

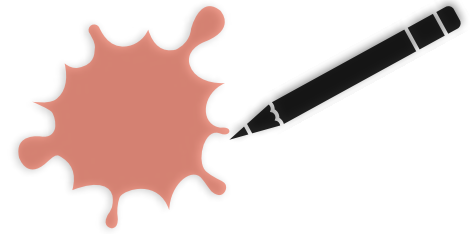
t'ajuden a identificar els ocells que veus i escoltes. Feu servir les aplicacions per identificar alguns ocells en el territori...

Ocells identificats:

En el Paratge Natural Municipal dels Clots de la Sal i Serra de la Mola es poden identificar moltes espècies d'aus diferents: cames llargues (*Himantopus himantopus*), boscarla de canyar (*Acrocephalus scirpaceus*), polla d'aigua (*Gallinula chloropus*), xoriguer comú (*Falco tinnunculus*) o el mussol (*Athene noctua*), mamífers com la llebre (*Lepus granatensis*) o el ratpenat de ferradura (*Rhinolophus ferrumequinum*), rèptils com el fardatxo (*Timon lepidus*) i la serp bastarda (*Malpolon monspessulanus*), amfibis com el gripau paridor (*Alytes obstetricans*), així com la presència del peix fartet (*Aphanius iberus*).

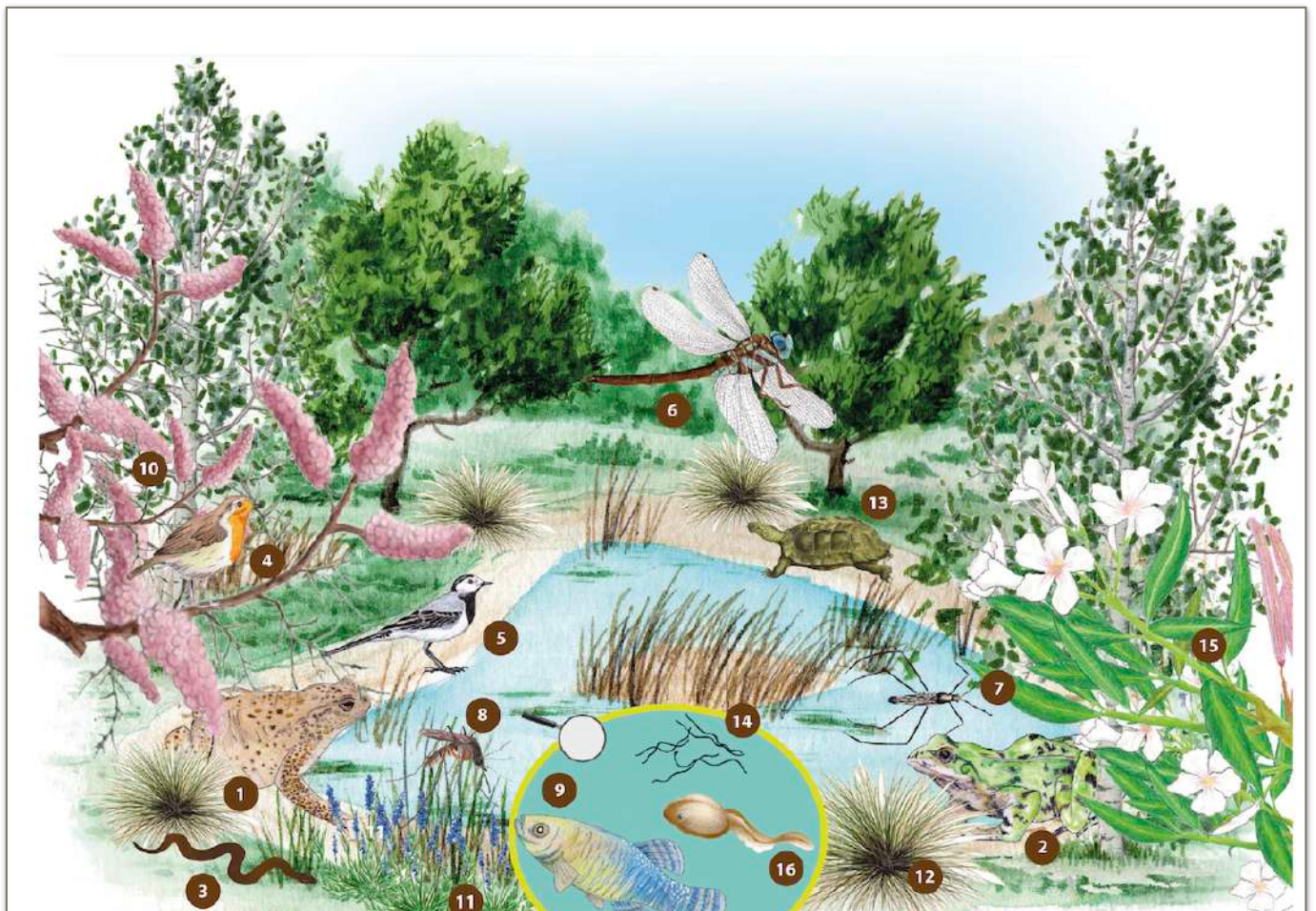

Parada en el Clot Roig
TASCA 4. Dibuix cooperatiu

En el Clot Roig

- Totes les persones del grup, en el quadern individual feu un dibuix esquemàtic del paisatge amb una descripció. Si vols ser més creatiu, fes servir un full i l'exposarem al centre.
- Trieu mínim una planta que heu trobat i una au que heu escoltat (o altre ésser viu que haveu vist durant la ruta) i feu un dibuix en un A5. Cada persona del grup ha d'aportar un dibuix.
 - Nom i dibuix:
 - Nom i dibuix:
 - Nom i dibuix:
 - Nom i dibuix:

Parada en el Clot Roig
TASCA 5. Preparem una explicació
Gravem un vídeo

Prepareu una exposició que dure de 3 a 5 minuts per explicar als companys característiques geològiques o biològiques del territori que hem conegut hui. Tot el grup ha de parlar. Podeu triar la temàtica (recordeu que teniu explicacions en el quadern del grup):

- Característiques geològiques del Clot Roig.
- Plantes i adaptacions (podeu escoltar com ho explica Daniel Climent (QR de la pàgina 1 del quadern). Avifauna.
- Explicació - diari d'aprenentatge, què destaque als vostres companys del que heu après hui?

Heu de gravar un vídeo on sortiu vosaltres explicant o parleu mentre graveu. Posteriorment, es valorarà si el vídeo es pot presentar al concurs GEODESCUBRE.

Temàtica triada (geologia, plantes o diari): _____

Què contarem? (Esborrany)

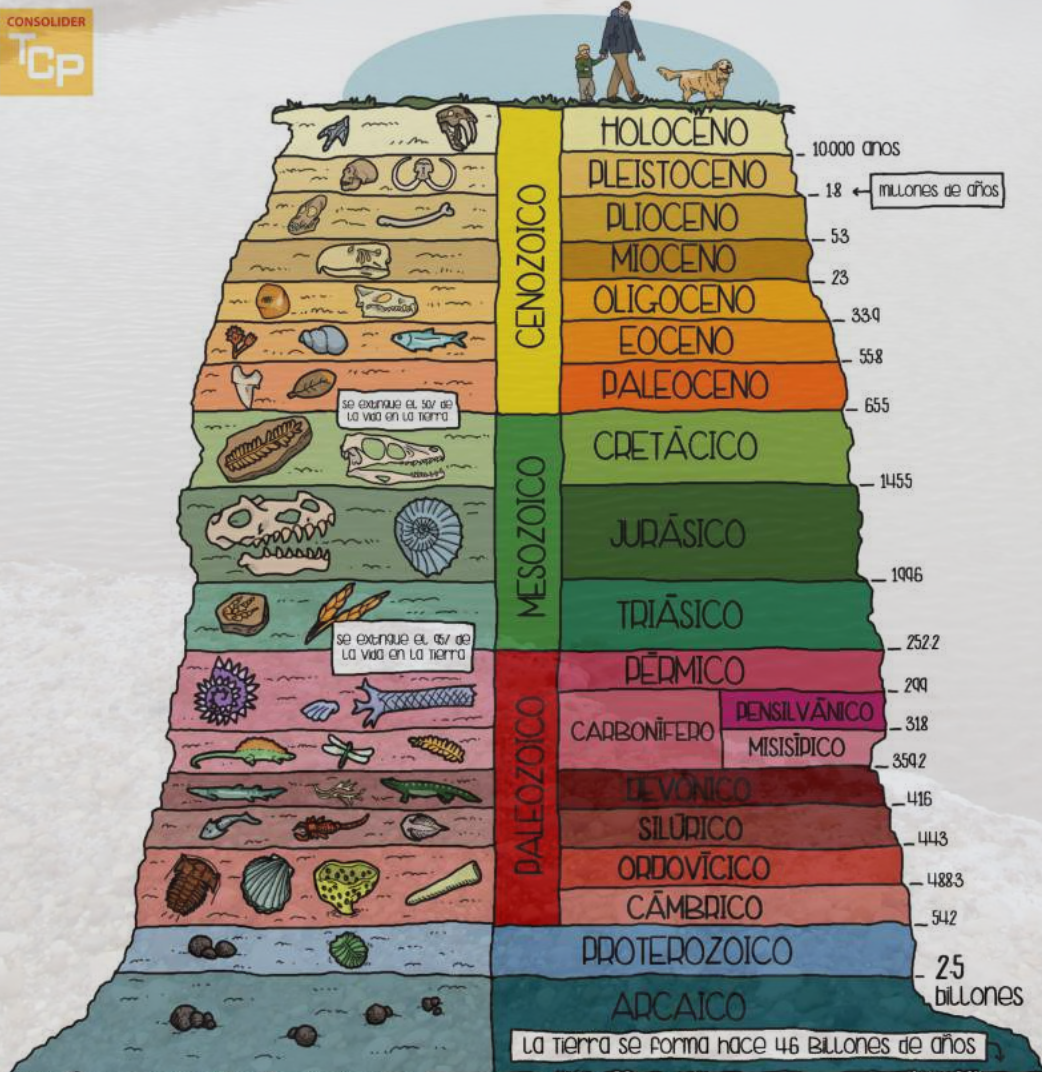
TASCA 6. Avaluació del funcionament del grup. Califica de l'1 al 4 i explica per què.
Cooperació:

Treball:

El millor del grup:

Per a la pròxima ruta el grup hauria de millorar:

El millor de l'itinerari:

PROPOSTES